Νευρωνικά Δίκτυα Τρίτη Εργασία

Αποστολίδου Αθηνά, ΗΜΜΥ, ΑΕΜ:10400

Περίληψη—Αντικείμενο της εργασίας είναι η κατασκευή **autoencoder** που εκπαιδεύεται όταν παίρνει ως είσοδο την εικόνα ενός ψηφίου να κατασκευάζει την εικόνα του επόμενου ψηφίου.

Ι. Εισαγωγή

ΤΟ πλαίσιο εργασίας του μαθήματος Νευρωνικά δίκτυα και βαθία μάθηση υλοποιήθηκε autoencoder που έχει εκπαιδευτεί να δέχεται ως είσοδο την εικόνα ένος ψήφιου και να κατασκευάζει το επόμενό του. Έπειτα τα αποτελέσματα της κατασκευής αξιολογήθηκαν με βάση ένα πλήρως συνδεδεμένο νευρωνικό δίκτυο αναγνώρισης ψηφίων. Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν αντλήθηκαν απο τη βάση δεδομένων MNIST. Για την υλοποίηση της εργάσιας χρησιμοποιήθηκε Tensorflow και keras.

ΙΙ . Γενική Δομή Προγράμματος

Α΄. Προεπεξεργασία Δεδομένων

Αρχικά, υλοποιήθηκε η συνάρτηση create_target_labels η οποία αντιστοιχεί κάθε εικόνα ένος ψηφίου με μια εικόνα του αμέσως επόμενου ψηφιου. Η συνάρτηση, αυτή, δέχεται σαν όρισμα ένα σύνολο εικόνων και τις ετικέτες τους και με την διαδικασία περιγράφεται παρακάτω επιστρέφει το σύνολο των εικόνων των αμέσως επόμενων ψηφίων με τις ετικέτες τους.

Για κάθε μια απο τις ετικέτες εντοπίζεται η αμέσως επόμενη όπως ορίζεται απο κυκλική διαδικασία (next_label = (label + 1)%10). Έπειτα, εντοπίζονται οι θέσεις αυτών των δυο ετικετών στον πίνακα εισόδου. Έχουμε δήλαδη δυο πίνακες, τον πίνακα curent_index που περιλαμβάνει τις θέσεις που βρίσκεται η τρέχουσα ετικέτα και τον πίνακα next_index που περιλαμβάνει τις θέσεις που βρίσκεται η επόμενη ετικέτα. Τέλος οι πίνακες εξόδου (ο πινακάς με τις φωτογραφίες εξόδου και ο πίνακας με τις ετικέτες εξόδου) γεμίζουν με την εξής λογική: Τα στοιχεία στις θέσεις εξόδου στις θέσεις next_label. Σε περίπτωση που τα δείγματα curent_label είναι περισσότερα από τα δείγματα next_label καταχωρούμε τα αρχικά δείγματα με ετικέτα next_label για δευτερή φορά.

B'. Autoencoder

Ο Autoencoder δημιουργήθηκε χρησιμοποιώντας Keras και αποτελείται από δύο βασικά μέρη: τον Encoder και τον Decoder. Ο Encoder δέχεται ως είσοδο εικόνες 28ξ28 από το σύνολο δεδομένων MNIST και τις συμπιέζει σε έναν latent χώρο διαστάσεων 64. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της επιπέδωσης (ενγλισηφλαττενινγ) των εισόδων και της

χρήσης ενός πλήρως συνδεδεμένου επιπέδου (Dense layer) με ενεργοποίηση ReLU. Ο Decoder παίρνει ως είσοδο τα χαρακτηριστικά από τον λατεντ χώρο και τα αναδομεί σε εικόνες 28×28 έχοντας συνάρτηση ενεργοποίησης την σιγμοειδή. Χρησιμοποιεί ένα πλήρως συνδεδεμένο επίπεδο, το οποίο αναδομεί τα δεδομένα και στη συνέχεια επανασχηματίζει το αποτέλεσμα σε εικόνες μέσω του Reshape layer.

Ο Autoencoder εκπαιδεύτηκε για 20 εποχές με χρήση του Αδαμ οπτιμίζερ και μετρική απώλειας το μέσο τετραγωνικό σφάλμα (MSE). Τα δεδομένα εκπαίδευσης ήταν οι αρχικές εικόνες, ενώ τα δεδομένα στόχου ήταν οι αντίστοιχες εικόνες της επόμενης κλάσης. Μετά την εκπαίδευση, οι εικόνες από το σύνολο δοκιμών περάστηκαν από τον Ενζοδερ και τον Δεςοδερ για να ανακατασκευαστούν και να αξιολογηθεί η απόδοση του μοντέλου.

Γ΄. Συνδεδεμένο Νευρωνικό Δίκτυο

Για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων δημιουργήθηκε με Keras και εκπαιδεύτηκε ένα διασυνδεδεμένο νευρωνικό δίκτυο. Το νευρωνικό δέκεται μια εικόνα 28 × 28 και αρχικά την επιπεδοποιεί. Έπειτα, την πέρναει μέσα από 3 πλήρως συνδεδεμένα επίπεδα. Το πρώτο έχει 128 νευρώνες και συνάρτηση ενεργοποιήσης την ReLU. Το δεύτερο έχει 64 νευρώνες και συνάρτηση ενεργοποίησης την ReLU. Το τρίτο επίπεδο έχει 10 νευρώνες και συνάρτηση ενεργοποίησης την σιγμοειδή. Το μοντέλο εκπαιδεύεται χρησιμοποιώντας τον αλγόριθμο βελτιστοποίησης Αδαμ και τη συνάρτηση απώλειας sparse categorical crossentropy, ενώ η ακρίβεια παρακολουθείται ως μετρική. Η εκπαίδευση του μοντέλου γίνεται για 10 εποχές με μέγεθος batch 32, ενώ χρησιμοποιείται το σύνολο επικύρωσης για να αξιολογηθεί η απόδοση του μοντέλου κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.

Δ΄. Υπόλοιπος Κώδικας

Κατά το τρέξιμο του προγράμματος τυπώνονται ο χρόνος εκπαίδευσης του autoencoder καθώς και κάποια παραδείγματα κατασκευής. Τέλος, παρουσιάζονται αποτελέσματα απο την κατηγοριοποίηση των κατασκευασμένων δεδομένων όπως η ακρίβεια κατηγοριοποίησης, παραδείγματα σωστής και λανθασμένης κατηγοριοποίησης και confusion diagrams

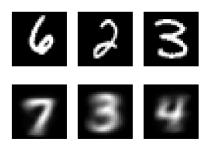
ΙΙΙ . Πειράματα και αποτελέσματα

Σε αυτή την ενότητα θα συγχρίθουν τα αποτελέσματα για διαφορετικούς αριθμούς νευρώνων στο χρυφό επίπεδο του αυτοχωδικοποιήτη. Έπειτα, θα εξεταστεί πως επηρεάζεται το αποτέλεσμα αν η εχπαίδευση γίνει σε δεδομένα με θόρυβο. Η αξιολόγηση του autoencoder γίνεται με βάση το ποσοστό

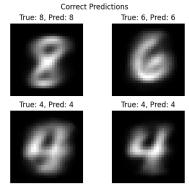
αχρίβειας που πιανει το νευρωνικό αναγνωρισης ψηφίων καθώς το νευρωνικό αυτό αναγνωρίζει με μεγάλη ακρίβεια τα ψηφία.

Α΄. Διαφορετικός Αριθμός Νευρώνων στον χώρο latent

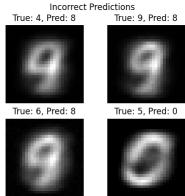
 Για 64 νευρώνες στο χρυφό επίπεδο ο χρόνος εκπαίδευσης είναι 38,79 δευτερόλεπτα. Κάποια ενδεικτικά αποτελέσματα κατασκευής φαίνονται στο σχήμα 1.

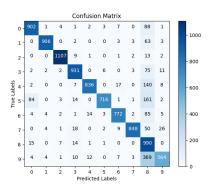
Σχήμα 1: Παραδείγματα κατασκευής Το ποσοστό ακρίβειας στο νευρωνικό αναγνώρισης ψηφίων είναι 85,1%. Στα σχήματα 2 και 3 φαίνονται παραδείγματα ορθής και εσφαλμένης κατηγοριοποίησης αντίστοιχα και στο σχήμα 4 φαίνεται το διάγραμμα confusion

Σχήμα 2: Παραδείγματα ορθής κατηγοριοποίησης

Σχήμα 3: Παραδείγματα λανθασμένης κατηγοριοποιήσης

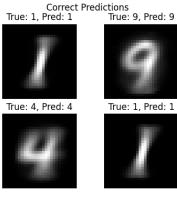

Σχήμα 4: Confusion Matrix

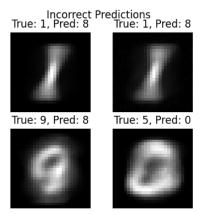
 Για 32 νευρώνες στο κρυφό επίπεδο ο χρόνος εκπαίδευσης είναι 28,44 δευτερόλεπτα. Κάποια ενδεικτικά αποτελέσματα κατασκευής φαίνονται στο σχήμα 5.

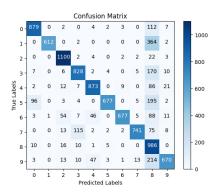
Σχήμα 5: Παραδείγματα κατασκευής Το ποσοστό ακρίβειας στο νευρωνικό αναγνώρισης ψηφίων είναι 80,5%. Στα σχήματα 6 και 7 φαίνονται παραδείγματα ορθής και εσφαλμένης κατηγοριοποίησης αντίστοιχα και στο σχήμα 8 φαίνεται το διάγραμμα confusion

Σχήμα 6: Παραδείγματα ορθής κατηγοριοποίησης

Σχήμα 7: Παραδείγματα λανθασμένης κατηγοριοποιήσης

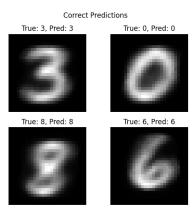

Σχήμα 8: Confusion Matrix

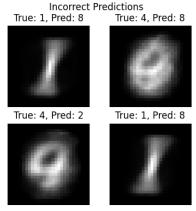
• Για 128 νευρώνες στο κρυφό επίπεδο ο χρόνος εκπαίδευσης είναι 48,82 δευτερόλεπτα. Κάποια ενδεικτικά αποτελέσματα κατασκευής φαίνονται στο σχήμα 9.

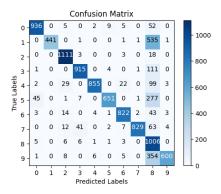
Σχήμα 9: Παραδείγματα κατασκευής Το ποσοστό ακρίβειας στο νευρωνικό αναγνώρισης ψηφίων είναι 81,6%. Στα σχήματα 10 και 11 φαίνονται παραδείγματα ορθής και εσφαλμένης κατηγοριοποίησης αντίστοιχα και στο σχήμα 12 φαίνεται το διάγραμμα confusion

Σχήμα 10: Παραδείγματα ορθής κατηγοριοποίησης

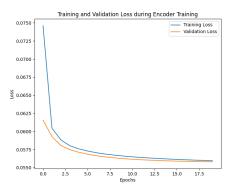

Σχήμα 11: Παραδείγματα λανθασμένης κατηγοριοποιήσης

Σχήμα 12: Confusion Matrix

Γενικά, για όλους τους αριθμούς των νευρώνων ήδη απο τις πρώτες εποχές η απωλεία είχε αρχίσει να σταθεροποιείται. Ενδεικτικά, στο επόμενο γράφημα απεικονίζεται η απώλεια στα training και validation set.

Σχήμα 13: Loss

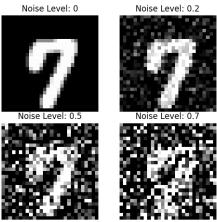
Παρατηρούμε ότι όταν ένα ψηφίο δεν έχει κατασκευαστεί κατάλληλα συνήθως το νευρωνικό το αναγνωρίζει ώς 8. Αυτό συμβαίνει γιατι το 8 είναι το πιο γενικής μορφής σύμβολο που φαινεται ότι μπορει να μπερδευτεί εύκολα με τα υπόλοιπα. Τα καλύτερα αποτελέσματα δώθηκαν με μικρή διαφορά από τους 64 νευρώνες. Τέλος, όπως περιμέναμε περισσότεροι νευρώνες αυξάνουν τον χρόνο εκπαίδευσης αλλα δεν δίνουν σε όλες τις περιπτώσεις καλύτερα αποτελέσματα.

Β΄. Εκπαίδευση σε εικόνες με θόρυβο

Σε αυτή την ενότητα προσθέθηκε θόρυβος μόνο στις εικόνες εισόδου και όχι στις εικόνες στόχου. Επίσης, η ανακατασκευή δοκιμάστηκε σε εικόνες χωρίς θόρυβο. Σκόπος αυτού του πειράματος είναι να ελέγξουμε κάτα πόσο το μοντέλο θα λειτουργεί καλύτερα όταν εκπαιδευτεί σε μη ιδανικές συνθήκες. Οι δοκιμές θα γίνουν για 64 νευρώνες στο κρύφο επίπεδο και διαφορετικές τιμές θορύβου. Ο θόρυβος προσθέθηκε μέσω της σχέσης

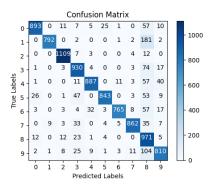
 $x_{\text{train\_noisy}=x_{\text{train}}+\text{noise\_factor} \cdot \mathcal{N}(0,1,\text{size}(x_{\text{train}}))$

Tα διαφορετικά επιπεδά θορύβου και το οπτικό τους αποτέλεσμα φαίνονται στο παρακάτω σχήμα. Effect of Noise on Images

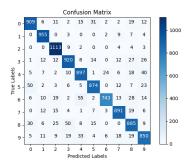
Σχήμα 14: Noise Levels

 Για θόρυβο 0.2 η ακρίβεια κατηγοριοποίσης που λαμβάνεται είναι 89% και τα αποτελέσματα φαίνονται στο επόμενο γράφημα.

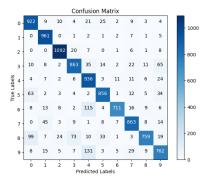
Σχήμα 15: Confusion Matrix

 Για θόρυβο 0.5 η αχρίβεια κατηγοριοποίσης που λαμβάνεται είναι 90,5% και τα αποτελέσματα φαίνονται στο επόμενο γράφημα.

Σχήμα 16: Confusion Matrix

 Για θόρυβο 0.7 η ακρίβεια κατηγοριοποίσης που λαμβάνεται είναι 87,5% και τα αποτελέσματα φαίνονται στο επόμενο γράφημα.

Σχήμα 17: Confusion Matrix

φαίνεται πως μέχρι ένα σημείο η αύξηση του θορύβου στα δεδομένα εκπαίδευσης δίνει καλύτερα αποτελέσματα

ΙΥ . Συμπεράσματα

Για ένα απλό σύνολο δεδομένων όπως είναι η MNIST είναι ευκόλο ακόμα και με μια απλή αρχιτεκτονική και σχετικά λίγους νευρώνες να πετύχουμε μέγαλη ακρίβεια. Τέλος, βλέπουμε πως η προσθήκη θορύβου στα δεδομένα εκπαίδευσης οδηγεί σε μεγαλύτερη ακρίβεια κατασκευής στα δεδομένα test γιατί έτσι το μοντέλο μαθαίνει να γενικεύει καλύτερα. Αυτό συμβαίνει μέχρι μια ορισμένη τιμή θορύβου.